

OSVAJANJE PROFESIONALNOG POZIVA – STUDENTSKI DANI

Jasna Dimitrijević¹

U našoj grupi – organizacija scenskih i kulturno-umetničkih delatnosti (upisani 1984/85.), svi smo bili različiti i svako je bio poseban i profilisan za nešto. Neko za pozorište, muziku, teoriju, neko za radio...

Čini mi se da se od sadašnjih generacija pozorišnih producenata razlikujemo i po tome što kulturne institucije, gde smo bili na profesionalnoj praksi, nisu baš znale šta smo mi i šta treba da radimo. A onda smo mi morali da stvaramo imidž naše profesije i da dokazujemo u toku rada, zašto je neophodno imati na radiju, u kulturnom centru, pozorištu... organizatora, kao i da mi nismo oni koji su zaduženi za kafe urednicima i vruć burek za direktore marketinga.

Zarađivali smo lep džeparac našim idejama i projektima. Od državnih budžeta – od institucija poput SKCa, Kluba Akademija, Doma omladine. Nas nekoliko se tokom studiranja posebno izdvojilo po projektima sa kojima smo aplicirali kod pomenutih institucija, a povodom raznih festivalskih programa i manifestacija. U naše projekte smo uključivali i ostale kolege sa Univerziteta umetnosti. Brzo smo shvatili da kad kažemo u opisu projekta multimedija, animacija i instalacija (tada su to bili novi pojmovi) i Univerzitet umetnosti, niko ne može da nas odbije, jer je svim društvenim/državnim preduzećima imponovalo da budu „inovativni“ a da nemaju odgovornost, jer, eto, angažovani su studenti sa tih fakulteta!

Puno smo putovali, na izložbe, festivale, koncerte... svuda po Evropi. Tih godina je to bilo lako i moguće. Sterijino pozorje i pozorišni festival MESS u Sarajevu su bili najbolji provodi.

---

1 Jasna Dimitrijević je bila urednica programa u Domu omladine, direktorka Doma omladine, direktorka Sava Centra, direktorka Turističke organizacije Beograd. Danas je direktorka Kolarčeve narodne zadužbine.

Obožavala sam Harisa Pašovića i njegove PTICE u JDPu. Ne umem da pričam taj doživljaj pozorišta. Naučila sam da čitam drame, a i život, na časovima prof. Dragana Klaića. Bila sam opčinjena njegovim predavanjima.

Na mojoj praksi u Narodnom pozorištu, osvojila sam tim koji je radio na novoj premijeri, tako što sam bez ičijeg zahteva shvatila da rade u hladnoj sali na Novom Beogradu (i našla način da im bude toplo kad dođu na probu iako to niko nije tražio od mene, jer me niko i nije primećivao kao studenta na praksi. Onda sam istoj ekipi, na sledećoj probi, obezbedila kafu i čaj, kad sam shvatala da im ne ide, pa da im treba paznja...). Minimalna proaktivnost, ali nakon toga sam dobila puno poziva da budem organizator u drugim predstavama. Nikola Pejaković, kolega iz generacije je, radeći na svojoj studentskoj predstavi tražio živu kokošku, u sali... Donela sam mu živu kokošku na sledeću probu. Ne pitajte me kako...

U stvari, mi smo puno radili i aktivno učestvovali u kulturnom životu Beograda. Nismo sticali znanje samo na predavanjima, crpili smo ga i iz knjiga, a informisali se iz dnevnih novina i časopisa. A bili smo i na svim događanjima, festivalima, koncertima, tribinama...

Kada smo znali da imamo odličnu ideju, dobro isplaniran projekat tad nismo odustajali dok ne dobijemo prostor i novac za realizaciju. Profesori su nas učili da smo mi oni koji rukovode projektima. Uvek smo imali neku ideju, novi projekat, i nekoga ko bi to finansirao. Najčešće su to bile državne kulturne institucije, studentske organizacije koje su bile široke i otvorene za ideje studenta sa Univerziteta umetnosti. Ili smo mi bili ti koji su ih ubeđivali da ne mogu bez nas i nikada nismo odustajali!

SKC, 4. april, Dan studenata, 1986. godine... Ljiljana Simić, Vladan Zdravković kolega sa filmske režije i ja radili smo prvu proslavu ove manifestacije u kojoj su po prvi put angažovani studenti, a ne profesionalni reditelji, producenti... Svi prostori SKCa su bili u funkciji prezentacije radova studenata. Na generalnoj probi nije se pojavio kolega sa FLU sa obećanom instalacijom... Morali smo nešto da smislimo i popunimo taj prostor. Setili smo se – tu veliku provršinu možemo da popunimo kamenjem i peskom. Brzo, taksijem do Savske obale, napunili smo plastične džakove kamenjem i rasporedili smo ga po delu hola SKCa sa natpisom: „Nedostaje mi Lepenski Vir“... Svi važni iz protokola, ali i publika, najviše su vremena proveli u tom delu hola. Onda počinje zvanični deo proslave, svečani deo, za važne zvanice, program prvi put koncipiran bez horova i recitacija... Nakon 10 minuta prekida se slajd projek-

cija o istoriji Beogradskog univerziteta, koja je bila najvažniji deo svečanosti. Trebalo je da traje 20 minuta, međutim, pokvario se slajd projektor. Tišina u sali. Prvi put, drugi, treći, preskačemo istoriju, program ide dalje....

Od tada nikada nisam radila nijedan program bez rezervne opreme ili plana šta ako nestane struja, stane razglas, prepriži sijalica u video bimu, ne pojavi se neko ko je na sceni važan za tok programa.

No, da se vratim na svoje studentske početke. Indexovo Radio pozorište pozvali smo, istim povodom, tog 4. aprila, da prvi put to što pričaju slušaocima i javno izvedu... Do tada ih niko nije video i javnost nije znala njihova lica. Nakon toga su shvatili i sopstveni scenski potencijal, pa su prodavali verovatno stotine hiljada ulaznica u Domu sindikata i sličnim salama u zemlji. Međutim, tada kada smo ih pozvali, jedva smo ih ubedili, za taj, prvi nastup uživo... Verovatno da se oni toga više i ne sećaju.

Naučila sam da je naš posao, između ostalog, da služimo umetnicima i umetnosti. Da imamo znanja i uvek više informacija od svih u timu. I to je jedan od razloga zbog kojeg se ne može bez nas, pozorišnih producenata.